

TEB'DE KADIN KATILIMI 'DÜNYA KADINLAR GÜNÜNÜZ

Ecz.Betül BİLGETEKİN
TEB Genel Sekreteri

8 Mart Dünya Kadınlar Gününde yaptığımız değerlendirmede Türk Eczacıları Birliği'nin üyelerinin % 54'ünün kadın olmasına karşın meslek örgütü çalışmalarına aktif olarak katılmadıklarını, eczacı odalarının yönetimlerinde ve delegasyonunda yeterli oranda temsil edilmediklerini görüyoruz. (Tablo-1)

Kadın üyelerin yönetim kurulları ve delegasyonlardaki temsilliyetlerini odalar bazında incelediğimizde de karşımıza çıkan tablo katılımın istenen düzeyde olmadığı gerçeğini ortaya koymaktadır. (Tablo-2) Tablodan da görüleceği üzere Gaziantep, Erzurum, Isparta, Trabzon, Elazığ, Şanlıurfa ve Afyon Eczacı Odalarının yönetimlerinde ve delegasyonunda hiç kadın üye bulunmamaktadır. Bu odalara bağlı olan, Gaziantep, Kilis, Erzurum, Erzincan, Ağrı, Kars, Bayburt, Ardahan, Iğdır, Isparta, Burdur, Trabzon, Rize, Artvin, Gümüşhane, Elazığ, Bingöl, Tunceli, Muş, Şanlıurfa, Mardin, Şırnak ve Afyon illerindeki kadın meslektaşlarımız yasayla kazanmış oldukları örgütlenme hakkından yararlanmamakta, meslek politikalarının üretilmesinde aktif olarak yer almamaktadırlar. Adana ve Konya Eczacı Odalarının yönetim kurullarında üç üye ile temsil edilmelerine karşın delegasyonlarında hiç kadın üye olmaması ise şaşırtıcıdır.

Başkanlık görevini kadın meslektaşlarımızın yürüttüğü Samsun, Bursa, Sakarya ve Muğla Eczacı Odalarımızda yönetim ve delegasyonda da kadın temsiliyetinin yüksek oranda olduğunu görmekteyiz.

Samsun Eczacı Odası yönetiminde ve delegasyonunda 4 kadın üye var; temsiliyet oranı % 57. Bursa Eczacı Odası yönetiminde 3, delegasyonunda ise 2 kadın üye var; temsiliyet oranı % 43 ve % 29. Sakarya Eczacı Odası yönetim kurulunun 6'sı kadın, oran % 86, Ancak bu oran delegasyonunda düşük, sadece 1 kadın delegesi var, oran % 20. Muğla Eczacı Odası'nın yönetiminde ve delegasyonunda ise 2 kadın üye var, temsiliyet oranı % 40.

Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyetinde 1983-1995 yılları arasında geçen döneme baktığımızda hiç kadın üye olmadığını görüyoruz. Ancak bunun seçilememekten değil, o yıllarda kadın eczacıların Merkez Heyeti üyeliğine talip olmamalarından kaynaklandığını düşünüyorum.

İlk toplantısı 1997 yılında 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde yapılan Temsilciler Meclisinde de 96 üyeden sadece 16'sının kadın olması, temsiliyetlerinin % 16'da kalması da son derece üzücüdür.

38 Eczacı Odamızın 17'sinin, neredeyse yarısının kadın delegesinin olmaması nedeniyle, bu odalarımızın kadın üyelerinin de Büyük Kongrelerde alınan kararlara hiçbir katkıları olmamakta; söz, yetki, karar mekanizmasında yer almamaktadırlar. Bu odalarımızın kadın üyeleri 6643 sayılı yasanın kendilerine kazandırmış olduğu örgütlenme hakkını, söz, yetki, karar hakkını kullanmamaktadır.

Bugüne değin kadın eczacıların meslek örgütü çalışmalarına aktif olarak katılmamalarının nedenlerini saptamak için bir araştırma yapılmamış. Ancak sanıyorum eczanesi ve evi arasında sıkışıp kalması, hem evinin işleri, çocuklarının sorumluluğu hem de işinin sorumluluğu altında ezilişi belki de kadın eczacıları meslek örgütü çalışmalarından uzak tutmaktadır. Toplumumuzda çalışan kadının yükü çok ağır. Kadın eczacılar hem işletme sorunları ile uğraşıyorlar, geriye kalan zamanlarını da ailelerine ayırıyorlar. Bu belki de çalışma saatlerimizin uzunluğundan kaynaklanıyor. Günde 11-12, haftada 66-72 saate varan çalışma süreleri ile kadın eczacıların örgütlenme çalışmalarına ayıracak zamanları kalmayabilir. Ancak kadın eczacılar, meslek örgütünün çalışmalarına aktif olarak katılmadıkları sürece çalışma saatleri de değişmez, meslek örgütünde aktif görev almalarının önündeki engeller de kalkmaz. Bu noktada, kadın eczacılara yalvarır bir tarzda "Ne olur gelin siz de katılın, mutlaka katılmanız gerekiyor." gibi çağrıdan yana değilim. Gerçekten sorunlara sahap çıkması anlamında; ülke ve meslek sorunlarında söz, yetki, karar aşamalarında yer almaları anlamında bir çağrıdan yanayım.

Doktor, dişhekim, eczacı ve avukat kadınlar arasında bir araştırma yapılmış. Özel bir ilgisi olmayanlarla gazetelerden izlediği kadar "sınırlı" bir ilgi duyanlar bir araya getirildiğinde doktor, dişhekim ve eczacıların büyük çoğunluğunun bu grupta yer aldığı görülmüş. Yalnız avukatlar arasında ilgi düzeyi yükselmekte, sınırlı ilgisi olanlar yüzde 60 düzeyinde kalırken, daha yakın ilgi duyanlar da yüzde 40'a çıkmaktadır. En yüksek ilgi duyanların oranı da bu meslek grubunda beşte bir kadar yükselmektedir.

Dört meslek grubu içinde eczacılar, siyasete en düşük ilgisi olanlardır. Sınırlı ilgi duyanlar bu meslek grubunda % 80 olurken, etkin bir ilgi gösterenlerin oranı yalnızca % 1 olarak çıkmış.

Yapılan çalışmada kadının bekar ya da evli oluşunun, çocuk sahibi olup olmasının bir

KUTLU OLSUN!

az önce verdiğim % 1 oranına çok az etkili olduğu saptanmış, yani kadın eczacıların aktif olarak siyasete katılma taleplerinin azlığında evli ya da bekar oluşlarının etkisi çok belirgin bir şekilde saptanamamış, bu da çarpıcı bir sonuç. Bu nedenle böyle bir genelleme yapamıyoruz. (Bu araştırma Prof.Dr.Meryem Koray tarafından 1990 yılında yapılmış.)

Meslek sahibi olmak kadınlara ekonomik özgürlük getiriyor ancak bu noktada mesleğimize baktığımızda kadın eczacıların bazılarının eczanelerini eşlerine veya babalarına terk ettiklerini görüyoruz. Böylesi kazanılmış önemli bir hakkın meslektaşlarımız tarafından eşlerine veya babalarına bırakılmasını anlamakta güçlük çekiyorum. Diğer meslek gruplarında durum böyle değil. Bir kadın hekim hiçbir zaman eşine "Sen şu hastaya bak.", bir kadın avukat eşine "Sen şu müvekkilimin davasına bak." diyememekte, ancak eczacı mesleği ile kazandığı hakları babasına veya eşine devredebilmektedir. Kadın olarak mesleğimizi yürütürken ve meslek örgütü çalışmalarında kazandığımız haklarımızı devretmeyelim.

Ülkemizde son yıllarda kadınlarımız çok anlamlı mücadeleler veriyorlar. Bugün Türkiye'de insan hakları, özgürlük, demokrasi, barış konusundaki taleplerin aktif olarak daha çok kadınlardan geldiğini görüyoruz. Kadınlarımızın insan haklarına, demokrasiye, barışa, özgürlüğe sahip çıktığını görüyoruz. Bizler de kadın eczacılar olarak eşitlik-barış-özgürlük taleplerini sürekli olarak gündemde tutmalıyız. Çünkü sorunlarımızın çözümü bu taleplerden geçmektedir. Ev ortamında ve meslek hayatımızda eşitlik; ailenin, mesleğin ve ülkenin barışı sağlandığında sorunlarımızın çözümü daha kolay olacaktır.

8 Mart Dünya Kadınlar Gününde, mesleğimizin ve kadınların sorunlarının ülkenin genel sorunlarından ayrı düşünülmemeyeceği bilinciyle tüm kadın meslektaşlarımızı meslek örgütünde aktif görev almaya, söz, yetki, karar aşamalarında aktif olarak yer almaya çağırıyorum.

	Üye Sayısı	Kadın Üye	Oran (%)
TEB	21.758	11.697	54
B. K. Delegeleri	233	35	15
Merkez Heyeti	11	2	18
Temsilciler Meclisi	96	16	16
Ecz.Odası Yön.Kur.	236	70	30
Ecz. Odası Başkanı	38	4	11
Ecz.Odası Gen.Sek.	38	12	32
Ecz. Odası Sayman	38	14	37

TABLO 1

ECZACI ODALARI	Y.K.Kadın Üye Sayısı	Delegasyon Kadın Üye Sayısı
İSTANBUL	3	3
ANKARA	3	3
İZMİR	4	2
ADANA	3	0
KONYA	3	0
SAMSUN	4	4
BURSA	3	2
GAZİANTEP	0	0
ESKİŞEHİR	3	1
ANTALYA	3	2
DİYARBAKIR	1	0
KAYSERİ	2	1
ERZURUM	0	0
K.MARAŞ	1	0
ISPARTA	0	0
DENİZLİ	1	0
ZONGULDAK	1	1
TRABZON	0	0
TEKİRDAĞ	2	2
SAKARYA	6	1
AYDIN	2	0
MALATYA	1	1
ELAZIĞ	0	0
ORDU	3	1
İÇEL	2	2
KASTAMONU	4	1
ŞANLIURFA	0	0
HATAY	1	0
MANİSA	3	1
BALIKESİR	2	1
KOCAELİ	1	1
MUĞLA	2	2
AFYON	0	0
AKSARAY	1	0
KÜTAHYA	1	0
ÇANAKKALE	2	1
SİVAS	0	1
VAN	2	0

TABLO 2